

Bij: Loesje Pinto, een joods meisje
Verhaal van Jan en Margreet Keuken

Loesje

Op de foto staat ze afgebeeld, met haar donkere haar en strik naast Henk en Liesbeth, de twee jonge kinderen van Jacob de Vries. Liesbeth heeft alleen maar tamelijk vage herinneringen aan Loesje. Er staat haar in elk geval nog bij dat ze het grote bed met haar deelde en dat ze ook ieder een eigen helft hadden op de groene bank. Ze was nog maar een jaar of vijf toen haar leeftijdgenootje uit het grote huis op het Hoefje, na zo'n anderhalf jaar betrekkelijke vrijheid, werd opgehaald. En nog wel door de plaatselijke politie. Dit vervloekte werk hadden de dorpsagenten beroepshalve te doen, simpelweg bevolen door de Duitsers die het in ons land voor het zeggen hadden. Bij weigering volgde straf en mogelijk ontslag. Gemakkelijk verliep de 'arrestatie' trouwens ook niet, want de diep verontwaardigde familie Band van de overkant probeerde de agenten nog tegen te houden, of zelfs aan te vliegen. Die goede mensen moesten op hun beurt nog weer door anderen worden tegengehouden.

De grootmoeder van Liesbeth, afkomstig van de boerderij aan 't Paadje, was hierbij als enige van de familie De Vries aanwezig. Het ophalen van het dierbare pleegkind maakte natuurlijk een verschrikkelijke en onuitwisbare indruk op haar. Zoon Jaap was al een tijdje daarvoor door Duitse militairen opgepakt en naar kamp Vught gestuurd, zonder dat precies duidelijk was waarom. Zijn vrouw Wijntje zocht hem net op de fatale dag op. Daar had ze speciaal toestemming voor gekregen. Het lijkt erop dat dit van bovenaf expres zo georganiseerd was om zo weinig mogelijk weerstand te ontmoeten.

Tiny Provoost-Kooy, die indertijd het dienstmeisje was bij de familie De Vries, weet nog heel goed dat ze in tranen is uitgebarsten tijdens het voor de laatste maal strikken van Loesjes schoentjes. We weten zeker dat Loesje volledig in de familie De Vries was opgenomen, met alle vrijheid die maar mogelijk was. Vrienden en familieleden werden samen met haar bezocht. Er werd geen enkel onderscheid gemaakt tussen de kinderen. Tegenover de Duitse militairen deed men het nog voorkomen dat het om een eigen kind ging, een Elsje dat in werkelijkheid vroeg overleden was. Maar dat het meisje met het zeer donkere haar hoogstwaarschijnlijk niet tot de eigen familie hoorde, lag voor de hand.

Leo en Louise

De ouders van Jan en Margreet, die een zaak in manufacturen hadden, hebben korte tijd het zoontje in huis genomen van een Joodse vertegenwoordiger in textiel. We denken dat Leo Stuiver heette. Hij was moeilijk binnenshuis te houden waardoor enkele burens zich er op een wat onverstandige wijze mee begonnen te bemoeien. Naast ons woonden NSB'ers en dat leverde bepaald geen veilig gevoel. Toen het jongetje in de tuin speelde en de buurvrouw uitriep, "Nôh, dat lijkt wel een joodje!" wisten onze ouders dat Leo niet meer veilig was. Onze vader bracht hem naar een andere locatie. Gelukkig heeft Leo de oorlog overleefd.

Hetzelfde gebeurde bij Cornelis Lodder in Winkel die ook een manufacturenzaak had. Daar was Louise Sax opgenomen, die echter na de noodlottige gebeurtenis op het Hoefje heel snel op een andere plek werd ondergebracht. Louise heeft de oorlog ook overleefd en gezorgd dat Yad Vashem Jacob en Wijntje de Vries tot 'Rechtvaardigen onder de Volkeren' heeft verklaard.